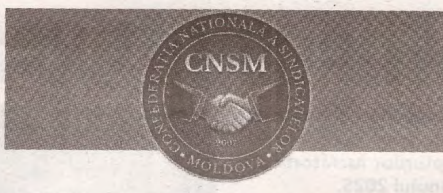

Discuții la Bruxelles despre recrutarea membrilor de sindicat >>> p.2

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

„Puterea adevărului”, o carte despre un lider sindical din teritoriu >>> p.5

Actual

Ședința Comisiei tripartite: decizii cu bătaie lungă și perspective promițătoare

Joi, a avut loc ședința Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, în cadrul căreia au fost discutate teme esențiale privind salarizarea în sectorul bugetar, protecția drepturilor lucrătorilor și stabilirea unor direcții clare pentru semestrul I al anului 2025.

>>> p.2

Margareta Sîrbu: „Profesorii se confruntă cu lipsa unui mediu sigur de lucru”

Pedagogii din Chișinău sunt intimidăți, umiliți și ofențați atât de elevi, cât și de părinți. CSRT Chișinău din domeniul Educației și Științei trage semnale de alarmă și afirmă că în ultima perioadă cazurile de hărțuire și presiuni la adresa dascălilor ar fi crescut.

>>> p.3

Salariile cadrelor medicale vor fi majorate cu 15% de la 1 ianuarie

Salariile cadrelor medicale care sunt plătite din Fondul Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală vor fi majorate cu 15% de la 1 ianuarie anul curent. Cabinetul de miniștri a modificat Regulamentul privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală.

>>> p.7

Comitetul Confederal a dezbătut o serie de chestiuni importante

„Solidaritatea și eficacitatea activităților – cuvintele de ordine pentru mișcarea sindicală”

Ilie LUPAN

Ultima ședință a Comitetului Confederal, de joi, s-a desfășurat într-o atmosferă de creativitate productivă, pe alocuri chiar bătaioasă, cu discuții în contradictoriu, un lucru inerent atunci când există mai multe idei și abordări ale chestiunilor. Până la urmă, însă, toate deciziile au fost aprobate prin consens, în urma votului organului colegial, precum e Comitetul Confederal al CNSM.

Cele mai aprinse dezbateri au avut loc pe marginea primelor două chestiuni de pe ordinea de zi: Cu privire la organizarea Forumului sindical național „Sinergie socială”

(care urmează să fie desfășurat pe data de 28 martie 2025, în incinta Areeni Chișinău), și cea cu privire la declararea anului 2025 drept Anul funcționarului public și funcționarului public cu statut special.

Prima chestiune a fost prezentată de Lilia Franț, vicepreședintă a CNSM, care a vorbit despre necesitatea organizării acestui forum, care va servi drept o platformă de unitate și solidaritate sindicală. Acesta nu va înlocui organizarea altor acțiuni sindicale, precum acțiuni de protest și de alt gen, dar va contribui la consolidarea instituțională într-un electoral sindical.

Referitor la prima chestiune, unii membri ai Comitetului Confederal

(Victor Talmaci, Vasile Mămăligă) au subliniat necesitatea intensificării comunicării liderilor sindicali, o necesitate la care s-a referit și Vlad Canțir. Până la urmă, s-a decis organizarea Forumului, iar la chestiuni organizatorice se va reveni ulterior.

Cât privește a doua chestiune din ordinea zi, s-a decis să se completeze formularea, punându-se accentul pe susținerea sindicatelor atât din sectorul bugetar, cât și din cel real, în special, ramura energetică și cea feroviară, care se confruntă cu probleme serioase.

Membrii Comitetului Confederal au mai aprobat chestiunile Cu privire la Planul de activitate al CNSM pentru semestrul I al anului 2025, Cu

privire la Planul CNSM în domeniul formării sindicale și cercetării pentru anul 2025. Cu privire la propunerile CNSM la Planul de activitate al Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective (CNCNC) pentru semestrul I din anul 2025.

La ultima Chestiune, Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, a prezentat situația reală, menționând că 18 din cele 32 de propuneri la Planul de activitate al CNCNC aparțin sindicatelor, care a fost discutat în după-amiaza aceleiași zile de joi la Casa Guvernului de partenerii sociali.

Printre chestiunile importante discutate de membrii Comitetului Confederal a fost și cea privind susținerea publicației „Vocea poporului”.

ABONAREA 2025 A ÎNCEPUT

DRAGI CITITORII!

Puteți perfectă abonamentul la orice oficiu poștal.

Abonarea online: <https://services.posta.md/abonarea2025#/publication/36>

Costul abonamentului: 3 luni - 120 lei, 6 luni - 240 lei, 1 an - 440 lei

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 2

Reuniune

Ședința Comisiei tripartite: decizii cu bătaie lungă și perspective promițătoare

Joi, a avut loc ședința Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective (CNCNC), în cadrul căreia au fost discutate teme esențiale privind salarizarea în sectorul bugetar, protecția drepturilor lucrătorilor și stabilirea unor direcții clare pentru semestrul I al anului 2025.

La eveniment au participat reprezentanți ai Guvernului, sindicatelor și patronatelor, fiecare dintre aceștia prezentând propuneri și puncte de vedere menite să contribuie la îmbunătățirea relațiilor de muncă și a condițiilor salariale.

În deschiderea ședinței, membrii comisiei au analizat și aprobat Planul de activitate al CNCNC pentru semestrul I al anului 2025. Documentul stabilește principalele obiective pentru această perioadă, printre care se numără îmbunătățirea dialogului social, dezvoltarea politicilor de salarizare echitabile și consolidarea mecanismelor de protecție a lucrătorilor.

S-a subliniat necesitatea menținerii unui parteneriat activ între Guvern, sindicate și patronate, astfel încât măsurile adoptate să răspundă atât nevoilor angajaților, cât și cerințelor economice ale angajatorilor. În

urma dezbaterilor, s-a convenit asupra unui set de acțiuni care vor fi implementate în perioada următoare.

Un alt subiect de interes a fost aplicarea prevederilor Legii nr. 305/2024, care modifică Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Discuțiile s-au axat pe noile grile salariale, echitatea veniturilor între diferite categorii de angajați și impactul asupra bugetului de stat.

În cadrul ședinței s-a discutat și despre propunerea de inițiere a procesului de ratificare a Convenției Organizației Internaționale a Muncii (OIM) nr. 189, care vizează protecția lucrătorilor casnici. Această convenție urmărește asigurarea unor condiții de muncă echitabile pentru această categorie de angajați, care deseori nu beneficiază de aceleași drepturi ca alți salariați.

Un alt subiect central al ședinței a fost reexaminarea salariului minim pe economie. Membrii comisiei au analizat posibilitatea unei ajustări a acestuia în funcție de evoluția inflației, costul vieții și productivitatea muncii.

Reprezentanții sindicatelor au susținut că majorarea salariului minim este esențială pentru a asigura un nivel de trai decent, mai

ales în contextul creșterii prețurilor la bunuri și servicii.

După dezbateri aprinse, s-a ajuns la concluzia că o eventuală creștere a salariului minim va trebui să fie fundamentată pe un studiu de impact detaliat, care să ia în considerare atât nevoile angajaților, cât și susținabilitatea economică.

Natalia HADĂRCĂ

Schimb de experiență

Sindicaliști din R. Moldova au discutat la Bruxelles despre recrutarea membrilor de sindicat

Strategii de apărare și de recrutare a membrilor de sindicat au fost discutate la Bruxelles, Belgia, în perioada 22-24 ianuarie, în cadrul unui training cu genericul „Consolidarea capacităților prin reînnoirea sindicatelor”.

Evenimentul a fost organizat de Institutul Sindical European (ETUI - The European Trade Union Institute), în cooperare cu TCO (The Swedish Confederation of Professional Employees - Confederația Suedeză a Angajaților Profesioniști) și Confederația Națională Sindicală „Cartel ALFA” din România.

Instruirea a reunit lideri sindicali din mai multe țări, între care Finlanda, Suedia, Ungaria, Ucraina, România, Republica Moldova.

Din partea Republicii Moldova, la training au participat Oleg Onici, președintele Federației Sindicatelor Lucrătorilor Instituțiilor Bancare și de Asigurări (SIBA), Petru Lungu, președintele Federației Sindicatelor Transportatorilor și Drumarilor, Angela Otean, liderul Federației Sindicatelor „SINDLEX”, președinta Comisiei de Femei din cadrul CNSM.

Mai puțini membri de sindicat?

În cadrul instruirii, s-a pus accent pe faptul cum putem păstra membrii de sindicat în condițiile în care mai multe procese de muncă sunt digitalizate, în ultima perioadă, a menționat Oleg Onici, fiind solicitat de ziarul „Vocea poporului”.

Digitalizarea ar putea conduce la reducerea de cadre și, respectiv, la micșorarea

numărului de membri de sindicat, iar această problemă nu există doar în instituțiile bancare și de asigurări din Republica Moldova, dar și în alte state europene, a subliniat liderul sindical.

Oleg Onici a precizat că, în anul trecut, Federația SIBA înregistra în jur de patru mii de membri de sindicat, iar în prezent această cifră ar putea fi mai mică. Liderul sindical a spus că în prezent se efectuează calcule în acest sens, iar numărul membrilor de sindicat ar fi scăzut din cauză că se închid filiale ale unor bănci în raioane, dar și în municipiul Chișinău.

Potrivit lui Oleg Onici, sesiunile de instruire de la Bruxelles au fost interactive, iar liderii de sindicat au învățat aspecte privind negocierea contractelor colective la nivel de unitate și a convențiilor colective la nivel de sectoare. Au fost citate și exemple cum pot fi apărate drepturile salariaților prin organizare de greve și proteste, a adăugat președintele Federației SIBA.

„Activitatea de instruire de la Bruxelles

a fost concepută pentru a inspira reprezentanții sindicatelor să ia parte la reînnoirea propriului sindicat, cu un accent deosebit pe modul în care sindicatelor pot activa, angaja și păstra membrii”, a menționat Petru Lungu pentru „Vocea poporului”.

În cadrul training-ului, liderul sindical a prezentat strategia de dezvoltare a Federației Sindicatelor Transportatorilor și Drumarilor, inclusiv cum a reușit să convingă mai mulți salariați să devină membri de sindicat.

„Până în 2023, am când am preluat conducerea federației de ramură, acoperirea sindicală era în jur de 30-50%. La sfârșitul anului 2024, în jur de 98-99 la sută dintre angajații din ramură sunt membri de sindicat. Am comunicat direct cu salariații, am negociat cu angajatorii salarii mai mari, am organizat spartachiade”, a precizat Petru Lungu.

Potrivit liderului sindical, o organizație sindicală primară a fost creată pentru prima

dată în cadrul Agenției Naționale Transport Auto.

„În decembrie 2024, am semnat Contractul colectiv de muncă la nivel de unitate cu administrația Agenției Naționale Transport Auto”, a specificat Petru Lungu.

În prezent, Federația Sindicatelor Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova are în jur de trei mii de membri de sindicat. La federație sunt afiliate 15 organizații sindicale primare.

Cum să restartezi o organizație sindicală

Angela Otean, președinta Federației Sindicatelor „SINDLEX”, a spus că, în cadrul instruirii, liderii sindicali au învățat cum trebuie să efectueze recrutarea noilor membri de sindicat.

„Trebuie să punem accent pe alte atu-uri: mai puțin pe bilete de tratament balneosanatoriale, dar mai mult pe garanții sociale, pe protecția salariaților la locul de muncă”, a precizat Angela Otean, fiind solicitată de ziarul „Vocea poporului”.

Totodată, la instruire s-a vorbit despre faptul că sindicatelor nu trebuie să organizeze doar activități sportive, dar și să aducă angajatorii la masa de dialog social.

În cadrul training-ului, liderii sindicali au efectuat exerciții practice din care au învățat cum să restarteze o organizație sindicală, tactici de comunicare cu angajatorul, dar și aspecte de aliniere a sindicatelor la mișcarea sindicală europeană.

În anul 2024, Federația Sindicatelor „SINDLEX” întrunea circa 26 de mii de membri de sindicat.

Daniela MORARI

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Apel al cadrelor didactice

Margareta Sîrbu: „Profesorii se confruntă cu lipsa unui mediu sigur de lucru”

Pedagogii din Chișinău sunt intimidati, umiliți și ofențați atât de elevi, cât și de părinți. Centrul Sindical Ramural Teritorial Chișinău din domeniul Educației și Științei trage semnale de alarmă și afirmă că în ultima perioadă cazurile de hărțuire, bullying și presiuni la adresa dascălilor ar fi crescut, de la începutul anului fiind înregistrate deja șapte incidente.

Majoritatea însă nu ajung să aibă o finalitate, deoarece cadrele didactice care sunt supuse unor astfel de abuzuri aleg să demisioneze, motiv pentru care are de suferit întregul sistem educațional.

„Principala problemă este că profesorii se confruntă cu bullying și cu lipsa unui mediu sigur. Asta îi face pe majoritatea să nu caute motivul în instanța de judecată, dar îi determină să părăsească sistemul. Avem foarte multe plângeri în acest sens. Cerem ca părinții să fie cu mult mai înțelegători. Hărțuirea aceasta nu va duce la nimic bun”, a menționat Margareta Sîrbu, președinta Consiliului municipal Chișinău al Federației Sindicale a Educației și Științei (FSES).

Aleg să demisionez

Margareta Sîrbu spune că, de la începutul acestui an, practic în fiecare zi sunt înregistrate apeluri în care cadrele didactice se plâng că au fost hărțuite fie de copii, fie de părinți. În cel mai recent caz ar fi fost vizată o metodistă de la o grădiniță din capitală.

„Au apărut poze cu dânsa, insulte la adresa ei. Și ea mi-a zis că s-a adresat de mai multe ori acestor părinți să vină să discute și să explice ce vor de la noi. Noi cu mult drag ne așezăm la masa de discuții înainte de a publica sau de a face ceva. Practic, nici un părinte nu dorește să vină la dialog, ei mai repede au scris și au făcut”, mai spune președinta Consiliului municipal Chișinău al FSES.

Lege sau literă moartă

Margareta Sîrbu afirmă că, în unele cazuri, profesorii ajung în situația în care au nevoie de asistență psihologică sau chiar ajung la tratament medicamentos din cauza unor afecțiuni generate de stres. În context, sindicaliștii au venit cu un apel către societate, către autorități, cărora le cer să intervină pentru ca pedagogii să fie respectați, ca angajatorii să le creeze un mediu educațional sigur, fără violență sau presiuni și să ia măsuri concrete pentru a-i proteja.

„Anul 2025 a debutat cu un semnal de alarmă: tot mai mulți profesori și angajați auxiliari din întreaga rețea educațională din municipiu se confruntă cu hărțuire, cu fenomenul bullying și presiuni insuportabile. Indiscutabil, salariul unui angajat din educație este sub media pe economie. Dar asta nu e cea mai mare problemă care determină angajații să părăsească sistemul. Atitudinea denigratoare este cea mai mare problemă la ora actuală. Sindicatul Ramural Teritorial Chișinău din domeniul Educației și Științei condamnă

cu fermitate toate formele de violență, indiferent de direcția în care sunt exercitate: fie că vin din partea cadrelor didactice, a părinților, conducerii sau colegilor.

„Apelul nostru este cât se poate de clar: Jos mâinile de pe educație! Jos mâinile de pe viitor!”

„În ultimele săptămâni, numeroase cadre didactice au venit la sindicat cerând ajutor, fiind în imposibilitatea de a lua decizii sau de a reacționa în fața presiunilor. În condițiile în care nu avem suficiente cadre, încărcăți cu aproape două norme de lucru și responsabilități zilnice în fața copiilor, acești oameni dedicați nu reușesc să găsească timp sau energie pentru a se adresa instanțelor legale. Unii dintre ei consideră că singura soluție este demisia. Această realitate adâncește criza de personal din întreaga rețea educațională și ridică o întrebare fundamentală: cine va mai rămâne să educe generațiile viitoare?”

De aceea, cerem: Măsuri concrete din partea autorităților pentru protejarea și sprijinirea angajaților din educație. Respect pentru cadrele didactice din partea tuturor actorilor implicați în procesul educațional. Crearea unui mediu educațional sigur, fără violență, bullying sau presiuni de orice fel.

Educația nu este un teren de luptă și nici un loc unde să ne manifestăm frustrările. Profesorii, educatorii, managerii, personalul auxiliar merită respect, iar viitorul copiilor noștri depinde de siguranța și demnitatea lor”, se menționează în apelul sindicaliștilor din educație.

„Codul contravențional prevede diferite sancțiuni pentru ultragiurarea personalului didactic

Prevederi de penalizare a celor care încalcă aceste norme se conțin atât în Codul Educației, cât și în Codul contravențional, doar că acestea nu sunt respectate, nu sunt aplicate.

„Este lege, dar parcă nu o avem. De ce? Fiindcă ea include sancțiuni și măsuri de protecție, dar până la urmă mecanismul nu este foarte clar și nu funcționează. Nu avem nici un caz. Plus de aceasta, de fiecare dată sunt profesorii sancționați, dar nici un părinte nu a fost sancționat și tras la răspundere”, a conchis Margareta Sîrbu.

În anul trecut, au fost aprobate mai multe modificări la Codul Educației. Atunci au fost instituite sancțiuni pentru elevii care comit abateri în mediul școlar, inclusiv fapte de violență. De la observație, muștrare, eliminarea temporară de la lecții și până la amerciumul. Codul contravențional prevede amenzi de până la o mie de lei pentru ultragiurarea personalului didactic și de patru mii de lei sau chiar arest de până la 15 zile, în cazul vătămării corporale. Deocamdată, nu se cunosc cazuri de sancționare dură a celor care s-au făcut vinovați de astfel de încălcări.

Galina MUNTEANU

Asociere

Federația „Agroindsind” a devenit membru al EFFAT

Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” a devenit, la începutul anului curent, membru al Federației Europene a Sindicatelor din Alimentație, Agricultură și Turism (EFFAT).

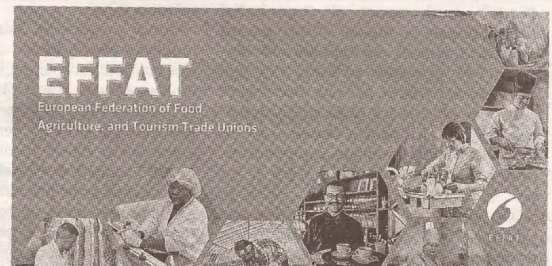
Potrivit lui Vasile Mămăligă, președintele Federației „Agroindsind”, această realizare importantă face parte din eforturile federației

de a dezvolta noi parteneriate la nivel european, în contextul procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, pentru a sprijini și promova interesele lucrătorilor din agricultură conform standardelor UE.

Pentru perioada următoare au fost planificate mai multe activități comune, instruirii, vizite de lucru, schimb de bune practici în domeniul negocierilor colective, promovării drepturilor și intere-

selor membrilor de sindicat, inclusiv consolidarea capacităților instituționale ale federației.

Precizăm că Federația Europeană a Sindicatelor din Alimentație, Agricultură și Turism reprezintă 116 sindicate naționale din 37 de țări europene și apără interesele a peste 25 de milioane de lucrători în procesul de consultări și negocieri cu instituțiile UE, asociațiile patronale și companiile transnaționale.

EFFAT sprijină organizațiile membre din Europa Centrală și de Est pentru a dezvolta sindicate libere și solide, a consolida dialogul social la nivel european și a acorda sprijin dezvoltării durabile a politicilor agroalimentare și turistice la nivelul UE, în care sunt luate în considerare interesele lucrătorilor, aspecte etice, sociale

și ecologice, pentru a promova locuri de muncă și condiții de muncă sigure.

EFFAT este membru al Confederației Europene a Sindicatelor (ETUC) și al Uniunii Internaționale a Angajaților din Industria Alimentară, Agricultură, Hoteluri, Restaurante, Catering, Industria Tutunului și din Industria Conexă (IUF).

Gânduri și idei

Importanța educației sindicale pentru o societate echilibrată

Educația sindicală are un rol esențial în dezvoltarea unei societăți echilibrate și democratice. Aceasta nu este doar un instrument pentru consolidarea drepturilor lucrătorilor, ci și o modalitate de a promova dialogul social, solidaritatea și participarea activă în luarea deciziilor care influențează piața muncii. Iar toate acestea se realizează prin cuvântul rostit în fața unui auditoriu. Nu în zadar scrie în Cartea Cărților: „la început a fost Cuvântul”...

De-a lungul timpului, sindicatele au fost pilonii principali în lupta pentru drepturi, precum condiții de muncă decente, salarii corecte, securitate socială și egalitate de șanse. Totuși, pentru ca aceste organizații să fie cu adevărat eficiente și relevante în contextul actual, membrii lor trebuie să fie bine informați, capabili să înțeleagă complexitatea relațiilor de muncă și să participe activ la procesele decizionale. Iar aici intervine educația sindicală.

Educația sindicală reprezintă un set de activități menite să informeze, să formeze și să dezvolte competențele membrilor de sindicat. Aceste activități includ cursuri, seminare, workshop-uri și sesiuni de informare, care abordează teme precum drepturile muncii, legislația în vigoare, negocierile colective, comunicarea eficientă și strategiile de advocacy.

Obiectivele urmărite

Unul dintre obiectivele principale urmărite de educația sindicală este conștientiza-

rea drepturilor. Educația sindicală le permite lucrătorilor să înțeleagă și să revendice drepturile care li se cuvin. Prin înțelegerea legislației muncii și a acordurilor colective, membrii de sindicat devin mai capabili să prevină abuzurile și să promoveze un mediu de muncă echitabil.

O altă țintă este consolidarea solidarității - un sindicat unit și bine informat este mai puternic în fața provocărilor economice și sociale. Educația sindicală promovează colaborarea în cadrul comunităților de muncitori, dezvoltând spiritul de solidaritate și sprijin reciproc.

În context, formarea liderilor sindicali este esențială pentru buna funcționare a oricărei organizații. Educația sindicală oferă instrumentele necesare pentru a gestiona eficient negocierile colective, a comunica cu angajatorii și a reprezenta interesele membrilor cu profesionalism.

Totodată, realizarea obiectivelor este dificilă fără o educație sindicală solidă, care

contribuie la crearea unui mediu favorabil dialogului social. Lucrătorii informați pot participa activ la negocieri și pot contribui la elaborarea unor politici care să răspundă nevoilor tuturor părților implicate.

Într-o lume a muncii aflată în continuă schimbare, educația sindicală ajută lucrătorii să se adapteze la noile realități, cum ar fi digitalizarea, automatizarea și noile forme de angajare. Aceasta oferă instrumentele necesare pentru a face față acestor provocări și pentru a transforma schimbările în oportunități.

Componenta cheie

Formatorii sindicali constituie o componentă cheie a educației sindicale, având responsabilitatea de a transmite cunoștințe și de a dezvolta abilități relevante pentru membrii de sindicat. Aceștia trebuie să fie bine pregătiți nu doar în domeniul legislației muncii și al drepturilor lucrătorilor, ci și în

metodele pedagogice specifice adulților. Rolul lor este de a facilita procesul de învățare, de a motiva participanții și de a crea un mediu de instruire care să sprijine schimbul de experiență și dezvoltarea solidarității.

În procesul de instruire a adulților, cum sunt membrii de sindicat, formatorul trebuie să respecte principiile andragogiei, pentru a asigura o învățare eficientă.

Aceste principii includ:
Relevanța materialului - conținutul trebuie să fie aplicabil și relevant pentru experiențele și nevoile specifice ale participanților.

Participarea activă - adulții învață cel mai bine prin participare directă și prin implicare în discuții, studii de caz sau activități practice.

Respectul pentru experiența anterioară - procesul de învățare trebuie să valorifice cunoștințele și experiențele de viață ale participanților.

Autonomia în învățare - adulții preferă să fie implicați în stabilirea obiectivelor de învățare și în alegerea metodelor de studiu.

Concentrare pe probleme reale - instruirea trebuie să abordeze situații practice și provocări cu care participanții se confruntă în viața de zi cu zi.

Educația sindicală nu este doar un beneficiu pentru membrii de sindicat, ci și un factor esențial pentru progresul întregii societăți. O comunitate de lucrători bine informată și solidară contribuie la crearea unui mediu economic mai echitabil și a unei democrații mai puternice. Investiția în educația sindicală este, prin urmare, o investiție în viitorul tuturor.

Elena ANTON,
șefa Departamentului organizare,
educație și informare al CNSM

Problemă

Diferența salarială în bază de gen: o realitate persistentă

Discuții recente la Radio Moldova au readus în atenție un subiect important: diferența salarială între femei și bărbați. Potrivit unui raport al Organizației Internaționale a Muncii (OIM) pentru anul 2023, femeile din Republica Moldova câștigă, în medie, cu peste 15% mai puțin decât bărbații. Această discrepanță este mai accentuată în anumite domenii, dar mai ales pentru femeile care au responsabilități familiale suplimentare, cum ar fi îngrijirea copiilor.

Deși în sectorul public diferențele sunt minime, sectorul privat prezintă un decalaj semnificativ. Deputata Marina Morozova a menționat că cele mai mari diferențe salariale sunt în domeniul IT și comunicații (38%), în activități financiare (35%), în sănătate și asistență socială (26%). „Vorbind despre plata egală pentru muncă egală, dar realitatea arată altceva”, a declarat deputata.

Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, a subliniat în emisiune că în ultimii 10 ani s-au făcut progrese pentru reducerea acestui decalaj. „Cadru legal s-a modificat semnificativ, iar în unele domenii, cum ar fi

învățământul, salariile femeilor s-au apropiat foarte mult de cele ale bărbaților. În 2020, diferența era de aproape 2%, iar în 2023 a scăzut la 0,2%”.

Totuși, negocierea salariului rămâne o problemă pentru femei. „Salariul este stabilit conform funcției, nu în funcție de gen. Problema apare atunci când discutăm despre negocierea condițiilor suplimentare de salarizare”, a explicat Sergiu Sainciuc. Un exemplu clar este domeniul sănătății, unde bărbații ocupă mai frecvent funcții de conducere, fiind astfel mai bine remunerați.

Sindicatele joacă un rol esențial în promovarea egalității de gen la remunerare prin mai multe mecanisme. Ele negociază contracte colective care prevăd salarii egale pentru muncă de valoare egală și susțin politici ce combat discriminarea salarială. De asemenea, sindicatele fac lobby pentru modificări legislative care să asigure transparentă salarială și egalitate de șanse în promovare. Prin campanii de conștientizare și educație, ele ajută angajatele să își cunoască drepturile și să le revendice. Totodată, oferă sprijin juridic femeilor care se confruntă cu inechități salariale, contribu-

ind astfel la reducerea decalajului de gen în salarizare.

Directorul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, Raisa Dogaru, atrage atenția asupra influenței educației timpurii asupra alegerilor profesionale. „Conform datelor Biroului Național de Statistică, cele mai multe femei sunt angajate în administrația publică, sănătate, comerț și învățământ. Acest lucru se explică prin faptul că fetele sunt înscrise de părinți să urmeze cariere în domenii considerate „tradiționale” pentru ele, cum ar fi învățământul sau contabilitatea, în timp ce băieții sunt orientați spre inginerie și tehnologii informaționale”.

Diferența salarială de gen nu este doar o problemă națională. La nivel internațional, femeile câștigă, în medie, cu 20% mai puțin decât bărbații. Acest lucru indică o provocare persistentă, care necesită soluții durabile.

Pentru a reduce acest decalaj, specialiștii recomandă politici mai stricte privind transparența salarială, educație pentru cariere diverse în rândul tinerilor și încurajarea femeilor să negocieze mai bine salariile și condițiile de muncă. Doar prin eforturi susținute, decalajul de gen în salarizare poate fi redus considerabil în viitor.

Natalia HADĂRCĂ

Cvadratura cercului

Lectura de marți:
ah, tată, ce mult
îmi lipsești!

Ilie LUPAN

Nu știu altora ce le-a rămas în memorie din copilărie, însă pentru mine Lectura de marți a fost cea mai plăcută și instructivă experiență. Imaginați-vă: un „conclav” de înțelepți discută, dezghioacă probleme de care simplii muritori de rând habar nu au!

Ei bine, ziua de marți era rezervată discutării pe marginea Bibliei, și se numea Capitolul! Adică, să fiu mai explicit: în seara zilei de marți a fiecărei săptămâni se discuta un capitol din Biblie. Era un grup de credincioși adventiști care se adunau în fiecare marți și discutau, analizau câte un capitol din Biblie. Grupul din care făceau parte părinții mei era alcătuit din măhăleni, oameni în etate, și nouă ne venea rândul să găzduim adunarea cam o dată pe lună. Țin minte, erau moș Ștefan Motan (Florea), moș Costi Sârghi (Lupan), moș Toader Comanic - înțelepți, unul și unul... Bineînțeles, fiecare venea la Capitol cu consoarta. Dacă aveau ceva de spus, spuneau și ele, dar comentariile le făceau, de obicei, bătrânii înțelepți, dacă sintagma nu o fi cumva o tautologie... De fapt, mie îmi păreau bătrâni, deși erau bărbați între două vârste. Tata, cel mai tânăr dintre ei, abia trecuse de 40 de ani pe când eu eram copil preșcolar.

În marțea când era Capitolul la noi, frații și surorile mai mari nu aveau voie să umble de colo-colo, doar eu eram cel avantajat: eram participant! Chiar nu țin minte exact când am învățat să citesc, dar sigur la cinci ani citeam în Biblie la așa-zisul Capitol. Părinții mei erau foarte mândri, chiar dacă nu arătau pe față, în schimb mă laudau toți oaspeții. Eu citeam un verset și frații întru credință discutau, comentau esența. Și tot așa... Când l-am întrebat, mai târziu, pe tata: și ce faceți când terminați de „dezghioacă” Biblia? „O luăm de la început”, mi-a răspuns tata.

Până am terminat clasa a opta, citisem toată Biblia. A doua oară am citit-o după facultate, când lucram ca educator la un cămin muncitoresc și aveam timp berechet.

Interesant e că tata nu numai că citea în fiecare zi Biblia și analiza... Cunoștea literatura română, știa pe de rost „El-Zorab”, „Ștefan Vodă și codrul”, precum și un poem lung, al cărui autor nu l-am putut identifica, poem care începe așa: „Un țaran cam strămătorat/ într-o vară a plecat/ la oraș cu doi plăvani/ ca să ia pe dânșii bani...” Am pus și un premiu celor care vor găsi sursa, autorul, fiindcă eu, distrat și dezordonat, nu l-am înregistrat pe tata declamând acest poem extraordinar, de atâtea ori, din care am memorizat doar niște crâmpie...

M-am convins de mai multe ori că tata avea o memorie fenomenală, ieșită din comun. Pe când lucram la editură, prin anii 1980, mi-a propus cineva să traduc o lucrare de Ellen White (o cunoscută autoare americană, vizionară), de vreo sută de pagini. Este adevărat, din rusă, nu din engleză. Și, întrucât erau multe citate din Biblie, dar nu erau făcute trimeri la sursă, eu am tradus, cu scribie, dar și cu teamă (glumă e, să traduci secvențe din Biblia deja tradusă de somități precum Gala Galaction sau Dumitru Cornilescu). Și, după ce am terminat traducerea, am stat trei zile la Colibași și am confruntat cu tata textul, o sută de pagini... La fiecare citat, tata îmi spunea sursa: capitolul, versetul... Și nu a greșit niciodată!

Acum, pot să plâng, pot să mă bucur, pot să râd când îmi aduc aminte de tata... Dar ceea ce mă doare cel mai mult e că atunci când l-am avut alături nu mi-am imaginat cât de mult a însemnat pentru noi toți: pentru copiii săi, pentru fratele și surorile sale și pentru nepoți...

Colegii noștri

„Puterea adevărului”,
o carte despre un lider
sindical din teritoriu

În noiembrie 2024, Dumitru Eni, președintele Centrului Sindical Ramural Teritorial Drochia al FSEȘ, a prezentat un raport de activitate pentru perioada de la ultima conferință, din 2019, până în prezent.

Deși știam multe din activitatea sindicatului „lui Dumitru Eni”, ceea ce am auzit în cadrul conferinței mi-a întărit convingerea: succesele și meritele lui Dumitru Eni și ale echipei sale de activiști sindicali, experiență atât de mult apreciată de oamenii pe care i-a ajutat și îi susține, merită să fie adunate într-o carte.

Mai ales că ziarul „Glia Drochiană” a publicat o bună parte din realizările și succesele sindicatului din învățământ.

Domeniul educației din Drochia a avut noroc să aibă în frunte o persoană bine pregătită și foarte exigentă. Dumitru Eni, pedagog de profesie, în cei 38 de ani de muncă în sindicat, a reușit să cunoască din interior problemele angajaților. Fiind în postura de lider sindical, el și-a asumat în mod conștient grija pentru angajații din educație care erau nedreptățiți. De atunci, pe parcursul anilor, Dumitru Eni, împreună cu colegii activi din organele sindicale locale și naționale, au pus legea „în capul mesei” și, rând pe rând, soluționează pro-

blemele, deseori luptând pieptis cu diferite obstacole... Însă dreptatea și adevărul mereu au învins, deoarece Dumitru Eni aplică nu doar cunoștințele, exigența, dar și legislația, aceasta fiind scutul lui de nădejde.

Munca intensă, profesionistă, profund bazată pe legislația în vigoare, este încununată de rezultate, adună succese „cu răsunet”, acestea ajutând persoanele nedreptățite, ocolite de atenția angajatorilor, care uneori nu respectă legislația. Liniștea și împăcarea din sufletele celor ce au suferit pe nedrept, dar și recunoștința lor, îi întărește lui Dumitru Eni încrederea în forțele și abilitățile proprii, dar și ale echipei sale, fapt ce consolidează, până la urmă, și relațiile între părțile implicate...

Dumitru Eni este omul care înțelege și apreciază la justa valoare esența și puterea adevărului, a cuvântului tipărit... E omul potrivit la locul potrivit.

E luptător pentru dreptate și adevăr, evidențiind această prioritate în programul său de activitate. E omul maselor, al persoanelor văduvite de atenția celor care sunt datori să le ofere ceea ce prevede legea. Le apără interesele profesionale cu calm și cu conștiința datoriei împlinite.

Dumitru Eni studiază și cunoaște legislația muncii, urmărește

strict și insistent aplicarea corectă a prevederilor legislației, pune umărul la soluționarea problemelor, dar și în procesul de instruire a membrilor de sindicat.

Din colaborarea sindicatelor cu publicația „Glia Drochiană” au avut de câștigat ambele părți. Dumitru Eni, un bun și capabil autor, face publice realizările eficiente ale sindicatului de ramură, identifică probleme, explică momentele neclare, pune accente, toate fiind o motivație și pentru alți colegi. Or, temele puse în discuție sunt actuale, proaspete, argumentate, ele interesează nu doar angajații din domeniul educației, sunt probleme ce vizează întreaga societate.

Am fost mereu prezentă la mese rotunde, la seminare, spartachia-de, proteste, ședințe de bilanț etc. În urma lor s-a născut ideea cu legerii „Puterea adevărului”, un îndrumar de fapte bune ale sindicatului din educație, pentru ca experiența pozitivă să ajute oamenilor, să fie demnă de urmat și de alți lideri sindicali, de angajatori, ca organele responsabile să respecte drepturile angajaților, să le creeze condiții de muncă normale, să se îngrijească de sănătatea lor și a copiilor acestora.

Valentina CEBOTARI,
ex-redactor-șef al ziarului
„Glia Drochiană”

Educație

Semnătură electronică gratuită,
pentru admitere la facultate

Abolvenții de liceu și colegii vor putea obține în mod gratuit semnătura electronică pentru a depune dosarul de admitere la facultate în regim online, prin intermediul platformei <https://eadmitere.gov.md/>. Semnătura mobilă va fi acordată de către operatorii de telefonie mobilă Orange Moldova și Moldcell, a anunțat Ministerul Educației și Cercetării.

„Implementăm semnătura electronică la admitere pentru că ne dorim să asigurăm o corectitudine cât mai mare a datelor. Comparativ cu anul 2024, va fi nevoie de deținerea semnăturii electronice pentru a depune dosarul de concurs”, a spus ministrul Dan Perciun.

Abolvenții de licee și colegii vor obține semnătura electronică în mod organizat, la nivel de instituție școlară. Începând cu luna februarie, companiile prestatoare vor vizita în total peste 300 de instituții de învățământ general și circa 50 de colegii și centre de excelență, unde vor acorda asistență și vor consulta tinerii privind accesul la semnătura electronică.

Prin intermediul platformei eAdmitere, candidații la studii superioare au oportunitatea de a selecta să depună dosarul de concurs la cel mult trei universități și câte cel mult trei specialități din cadrul fiecărei instituții.

»CONSULTAȚII

6

Economistul

Ce mai e nou în domeniul salarizării în anul 2025

Ana MOLDOVANU,
consilier superior
în Departamentul
protecție
social-economică
al CNSM

(Urmare din nr. 3)

Clasa de salarizare a mediato-
rului comunitar fără studii se ma-
jorează cu 4 clase succesibile, de
la 30 la 34.

Clasa de salarizare a medicu-
lui veterinar din cadrul Agenției
Naționale pentru Siguranța Alimen-
telor se majorează de la 58 la
66, iar al felcerului veterinar - de
la 41 la 49.

Prin Legea bugetului de stat
pentru anul 2025 nr. 310/2024,
au fost majorate valorile de refe-
rință:

- pentru angajații din sectorul
bugetar, majorarea, comparativ
cu anul 2024, a valorii de referință
de bază pentru calcularea salarii-
lor - de la 2100 de lei la 2200 de
lei (5%);

- pentru personalul autorită-
ților publice centrale subordona-
te Guvernului (Agenția Națională
Antidoping, Agenția Națională
pentru Cercetare și Dezvoltare,
Agenția Națională de Prevenire și
Combatere a Violenței împotriva
Femeilor și a Violenței în Familie,
Agenția Relații Interetnice), per-
sonalul Institutului Național al
Justiției, Consiliului Național pen-
tru determinarea dizabilității și
capacității de muncă, Bazei Auto
a Cancelariei de Stat, Direcției
generale pentru administrarea
clădirilor Guvernului, pentru per-
sonalul Agenției de Mediu, perso-
nalul Agenției Naționale de
Reglementare a Activităților Nu-
cleare și Radiologice, Inspector-
atul pentru Protecția Mediului,
personalul Centrului Național de
Expertize, personalul din cadrul
Centrului Republican de Asistență
Psihopedagogică - de la 2100 la
2500 de lei (19%);

- pentru personalul cu funcții
de demnitate publică din cadrul
autorităților publice centrale sus-
menționate subordonate Guver-
nului, plus Agenția Relații Inter-
etnice, Serviciul de Protecție și
Pază de Stat - de la 2100 la 3000
de lei (43%);

- pentru personalul medical din
cadrul unităților bugetare, perso-
nalul din cadrul Centrului de Me-
dicină Legală - de la 2100 de lei la
2500 de lei (19%);

- pentru personalul care, con-
form anexelor la Legea nr. 270/
2018 privind sistemul unitar de
salarizare în sectorul bugetar, se
încadrează în clasele de salarizare
de la 1 până la 25, personalul di-
dactic, științifico-didactic, științific
și personalul de conducere din
cadrul instituțiilor de învățământ,
al organizațiilor din domeniile

cercetării și inovării, conducăto-
rii (directori și directori adjuncți)
instituțiilor de educație timpurie,
de învățământ primar, gimna-
ziazal, liceal și profesional tehnic,
directorii/directorii adjuncți ai
altor instituții de învățământ de-
cât cele de educație timpurie, de
învățământ primar, gimnazial,
liceal și profesional tehnic, perso-
nalul din cadrul autorităților
administrative și al instituțiilor
din subordinea Ministerului Afa-
cerilor Interne, cu excepția celui
care beneficiază de spor specific
stabilit conform art. 17 alin. (2)
lit. b prim din Legea nr. 270/2018
privind sistemul unitar de salariza-
re în sectorul bugetar, personalul
din cadrul sistemului administrației
penitenciare, cu excepția celui
care beneficiază de spor specific
stabilit conform art. 17 alin. (2)
lit. b prim din Legea nr. 270/2018
privind sistemul unitar de salariza-
re în sectorul bugetar, personalul
din cadrul Inspectoratului Națio-
nal de Probațiune - de la 2300 la
2500 de lei (9%);

- pentru personalul, cu excep-
ția celor cu funcții de demnitate
publică, din cadrul Curții Con-
stituționale, al Consiliului Superior
al Magistraturii, al Curții Supreme
de Justiție, al Consiliului Superior
al Procurorilor - de la 2500 la 2850
de lei (14%);

- pentru procurori și inspectorii
din cadrul Inspecției procurorilor -
de la 2500 la 2850 de lei (14%);

- pentru judecătorii-asistenți
din cadrul Curții Constituționale
și inspectorii-judecători din cadrul
Consiliului Superior al Magistra-
turii - de la 2850 la 3000 de lei
(5%).

A fost majorat cuantumul plă-
ților compensatorii acordate per-
sonalului bugetar, în contextul
majorării salariului minim pe țară
de la 5000 de lei la 5500 de lei
(10%).

Au fost majorate clasele de sa-
larizare pentru unii angajați din
cadrul Agenției Naționale pentru
Siguranța Alimentelor, Oficiului
Avocatului Poporului, Inspector-
atului de Stat pentru Supraveghe-
rea Produselor Nealimentare și
Protecția Consumatorilor.

Începând cu 1 mai 2025, se
majorează valoarea de referință
la stabilirea salariilor în Serviciul
Hidrometeorologic de Stat:

- de la 2200 de lei la 3000 de
lei: pentru director, director-adj-
unct;

- de la 2200 de lei la 2500 de
lei: pentru celelalte funcții.

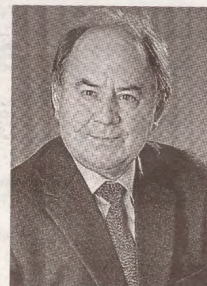
Prin Hotărârea Guvernului
845/2024, cuantumul salariului
mediu lunar pe economie, pro-
gnozat pentru anul 2025, este
aprobat în mărime de 16100 de
lei.

Prin Hotărârea Guvernului
nr. 876/2024, este modificată
Anexa 4 la Hotărârea Guvernului
nr. 743/2002.

Categoriile de posturi	Intervalul pentru stabilirea salariilor tarifar/de funcție, calculat aplicând coeficientul de complexitate pe tipuri de lucrări și ramuri ale economiei naționale cu valoarea 1,00 (lei)
I. Conducerea instituției	
Conducător/conducător adjunct de unitate care efectuează conducerea generală a instituției/entității	19360 - 34965
II. Personal de conducere de nivel mediu	
Director de profil, șef adjunct de subdiviziune autonomă, filială, departament	14520 - 30660
Șef, șef adjunct de subdiviziune interioară (sector, birou, secție, atelier, serviciu etc.)	9680 - 26250
III. Personal de specialitate	
3.1. Personal cu studii superioare universitare (licență, masterat, doctorat)	
Colaborator științific	12650 - 34965
Specialist principal	14190 - 21420
Specialist coordonator	12650 - 20055
Specialist categoria I	11220 - 17850
Specialist categoria II	10120 - 15645
Specialist categoria III	9680 - 14280
Specialist fără categorie	9130 - 13440
3.2. Personal cu diplomă de studii profesionale (învățământ profesional tehnic)	
Specialist categoria I	8690 - 13650
Specialist categoria II	8140 - 12285
Specialist fără categorie	7590 - 10920
3.3. Personal care realizează activități de servicii în tehnologia informației și de servicii informatice	
Specialist categoria I	14190 - 21420
Specialist categoria II	12650 - 20055
Specialist fără categorie	11220 - 16800
IV. Personal de deservire tehnică	
Funcționar administrativ	5500 - 9240

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție răspunde juristul Ion PREGUZA.

Abateră disciplinară în ultima zi de lucru și consecințele acesteia

După depunerea cererii de demisie, salariatul, în ultima zi de lucru, a comis o abatere disciplinară (absență de la locul de muncă în timpul zilei de muncă). Doresc să aflu dacă angajatorul poate să aplice sancțiune disciplinară salariatului în ultima zi de lucru a acestuia?

Vasile Josanu, Soroca

În contextul întrebării adresate, în primul rând, se cere subliniat faptul că sancțiunile disciplinare constituie mijloace de constrângere prevăzute de lege, care au un caracter educativ, având ca scop asigurarea ordinii disciplinare, dezvoltarea spiritului de răspundere pentru îndeplinirea conștiințioasă a îndatoririlor de serviciu, respectarea normelor de comportare etc. În al doilea rând, sancționarea disciplinară se înfăptuiește în condițiile unor reguli procedurale, care au drept scop de a asigura, pe de o parte, eficiența combaterii unor acte de comportări dăunătoare procesului muncii, iar pe de altă parte, de a asigura dreptul la apărare al salariaților respectivi, evitându-se astfel aplicarea sancțiunilor nejustificate.

Pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul, potrivit art. 206 alin. (1) din Codul muncii, are dreptul să aplice față de salariat sancțiuni disciplinare, și anume: avertisment, muștrare, muștrare aspră și concedere. Disciplina muncii este definită prin lege ca obligație a tuturor salariaților de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu Codul muncii, cu alte acte normative, inclusiv în conformitate cu contractul individual de muncă.

Cu referire la ultima zi de lucru, art. 81 alin. (2) din Codul muncii stabilește că ziua încetării contractului individual de muncă se consideră ultima zi de muncă.

Prin urmare, în ultima zi de muncă a salariatului, care ține de durata exercitării sau a valabilității contractului individual de muncă, angajatorul poate aplica una din sancțiunile disciplinare prevăzute de lege, însă cu condiția respectării stricte a tuturor cerințelor legale privind modul de sancționare disciplinară.

În sensul întrebării adresate, este necesar de subliniat în mod deosebit că procedura de aplicare a sancțiunii disciplinare presupune parcurgerea obligatorie a mai multor etape.

”**Aplicarea sancționării disciplinare a salariatului în ziua demisionării acestuia nu mai poate fi eficientă**

Una din aceste etape este constatarea abaterii disciplinare. Comiterea abaterii disciplinare trebuie fixată printr-un act constatator (act, proces-verbal, notă de serviciu etc.). Actul constatator urmează să fie înaintat angajatorului în vederea luării măsurilor respective. Importanța actului constatator poate fi demonstrată prin dispoziția art. 209 alin. (1) din Codul muncii, care dispune că sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical. Așadar, potrivit normei prenotate, momentul de la care începe să curgă termenul aplicării sancțiunii disciplinare este data constatării abaterii disciplinare.

O altă etapă obligatorie a procedurii de aplicare a sancțiunii disciplinare este convocarea salariatului în vederea solicitării explicației în formă scrisă privind fapta comisă. Explicația solicitată poate fi prezentată de către salariat în termen de cinci zile lucrătoare de la data solicitării.

La aplicarea sancționării disciplinare urmează să fie respectate și alte reglementări legale în acest sens, inclusiv dispoziția art. 210 din Codul muncii, care vizează condițiile emiterii ordinului pentru aplicarea sancțiunii disciplinare.

În sfârșit, considerăm oportun de menționat că aplicarea sancționării disciplinare a salariatului în ziua demisionării acestuia nu mai poate fi eficientă în sensul asigurării disciplinei de muncă.

Vești bune

Salariile cadrelor medicale vor fi majorate cu 15% de la 1 ianuarie

Salariile cadrelor medicale care sunt plătite din Fondul Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală (FAOAM) vor fi majorate cu 15%, începând cu 1 ianuarie anul curent. Pentru asigurarea unui nivel de salarizare competitiv, Cabinetul de miniștri a modificat Regulamentul privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală.

Majorările variază între 700 și 3000 de lei, în funcție de specialitate, vechime în muncă și nivelul studiilor. De exemplu, un medic de familie, cu o vechime în muncă între 10 și 20 de ani, va primi cu 2370 de lei mai mult, ajungând la un salariu lunar de 18170 de lei. În același timp, medicii de pe ambulanțe cu o experiență de peste 10 ani vor ridica lunar cu 1930 de lei mai mult decât anterior, iar cei specializați de peste 20 de ani în domenii precum chirurgia, anestezia sau terapia intensivă vor primi cu 2520 de lei

mai mult, ajungând la un salariu de 19300 de lei.

Majorările salariale vizează și personalul auxiliar din spitale. Asistenții medicali cu experiență de peste 10 ani vor câștiga 10750 de lei pe lună, cu o creștere de 1400 de lei față de anul precedent.

„Per general, la unii din personalul me-

dical salariile se măresc considerabil. De exemplu, creșterea cea mai mică pentru un angajat, personal auxiliar care nu are studii, este de 700 de lei. Cele mai mari creșteri sunt de 2500 de lei per angajat”, a menționat Ala Nemerenco, ministrul Sănătății.

Tot cu 15% va fi majorat suplimentul pentru munca de noapte. Astfel, medicii de

pe ambulanță vor beneficia de 140 de lei în plus pentru fiecare tură de noapte lucrată, ajungând la un spor de 1060 de lei pentru o tură. Anesteziologii și reanimatologii din spitale vor primi un supliment de 1320 de lei pentru garda de noapte, în creștere cu 170 de lei față de anul trecut.

De asemenea, proiectul prevede echivalarea salariilor medicilor de profil chirurgical, ale endoscopiştilor, medicilor specialiști în anestezie și terapie intensivă care activează în instituțiile de nivel raional cu ale celor din instituțiile de nivel republican și municipal. De majorări salariale vor beneficia circa 44600 de angajați din sistemul medical.

Angajații din sistemul medical salută majorările, dar spun că acestea nu sunt suficiente pentru un trai cât de cât decent, dar și raportate la anii de studii, costurile și responsabilitatea pentru fiecare viață.

Anterior, CNSM, dar și Federația Sindicală „Sănătatea” în parte, au spus că majorarea pentru angajații din domeniul medical ar trebui să fie de 30%. În sistemul medical din țară activează 64 de mii de persoane.

Fabricat în Moldova

Expoziția din acest an reunește peste de 350 de agenți economici

A XXII-a ediție a Expoziției Naționale „Fabricat în Moldova” are loc până pe 2 februarie, la Centrul Expozițional „Moldexpo” din Chișinău, unde participă peste 350 de agenți economici, dintre care 50 și-au expus marfa pentru prima dată. Expoziția este organizată de Camera de Comerț și Industrie.

„Expoziția Fabricat în Moldova este mai mult decât o simplă vitrină a produselor autohtone. Este o platformă strategică ce reunește companii, consumatori și instituții, având scopul de a sprijini dezvoltarea economiei naționale și de a stimula colaborarea internațională. Este cea mai mare expoziție de produse autohtone, din toate ramurile. Aici o să găsiți și produse alimentare, textile și din alte industrii. Susținând produsul autohton, susținem Republica Moldova. Expoziția promovează și arată că și la noi sunt produse de calitate înaltă, pe piața internă și cea internațională”, a spus la inaugurare Sergiu Harea, președintele Camerei de Comerț și Industrie (CCI) a Republicii Moldova.

Ediția din acest an se remarcă prin participarea României ca țară invitată de onoare, evidențiind oportunitățile de cooperare dintre antreprenorii din cele două țări. Totodată, Italia este prezentă cu un stand reprezentativ, cu participarea companiilor italiene care activează în Republica Moldova.

De asemenea, ediția 2025 marchează participarea oficială a unor delegații din România, Ucraina, Italia, reprezentanții corpului diplomatic din Ungaria, Bulgaria, Cehia, Georgia, Tadjikistan, Republica Elenă.

„Această expoziție este o ocazie de a vedea cât de buni sunt producătorii noștri, pentru că ei sunt campioni regionali și campioni europeni la produse de calitate”, a declarat premierul Dorin Recean.

Șeful Executivului a încurajat antreprenorii să deprindă cultura colaborării, în special, când este vorba de potențialul enorm de export al produselor autohtone în Uniunea Europeană.

„Guvernul va susține avansarea rapidă spre integrarea europeană, ca să avem, pe de o parte, piețele deschise, iar pe de altă parte - finanțările necesare pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii”, a mai adăugat Dorin Recean.

„Ca și autorități, am continuat să dezvoltăm programele de suport, să ancorăm obiectivul de aderare la UE. Pentru 2025, ne propunem să extindem suportul pentru mediul de afaceri. Alt obiectiv e să stabilim o strategie clară pentru planul de reziliență energetică a țării, inclusiv mediul de afaceri. Să accesăm primele fonduri din pachetul de 1,8 miliarde de euro. Sursa se va axa în primul rând pe antreprenori”, a declarat Radu Marian, președintele Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe.

Expoziția din acest an include atât spații interioare, cât și exterioare. În pavilionul central sunt prezentate întreprinderi din sectorul agroindustrial, agricol, produse alimentare și băuturi, precum și expoziții colective a 15 raioane din Republica Moldova, printre care: Hâncești, Leova, Nisporeni, Călărași, Criuleni, Ungheni, Sângerei, Cimișlia, Strășeni, Cahul, Căușeni, Ialoveni și UTA Găgăuzia.

Iar în pavilionul nr. 2 sunt expuse întreprinderi din sectoare diverse, precum industrie, textile, produse cosmetice, farmaceutice, mobilă și alte bunuri de larg consum. Zona exterioară cuprinde produse apicole, agricole, carmangerie, afumături, brânzeturi, articole ale meșterilor populari. De asemenea, în cadrul expoziției sunt reprezentate instituții publice prestatoare de servicii, precum Agenția Națională pentru Ocuparea

Forței de Muncă, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, instituții bancare și organizații nonguvernamentale care contribuie activ la dezvoltarea și susținerea mediului de afaceri.

Un loc aparte în cadrul expoziției îl are și Federația Sindicală „Moldova-business-sind”, care ține să le vorbească nu doar angajaților, dar și angajatorilor despre beneficiile aderării și ale înființării unei organizații sindicale în cadrul unei întreprinderi.

„Menirea noastră este să promovăm munca legală, condiții de muncă bune și salarii decente. Noi pledăm pentru faptul ca oamenii care rămân în țară să nu plece nicăieri. Să aibă locuri de muncă bune, să le fie protejate drepturile. Vrem să ne audă producătorii din Republica Moldova, că sindicatul este un partener, un ajutor în procesul de business pentru fiecare. Să nu fie împotriva ca să fie înființată o organizație sindicală la ei la întreprindere”, ne-a spus Tamara Bodnari, președinta Federației Sindicale din Republica Moldova „Moldova-business-sind”.

De asemenea, evenimentul include și un program de afaceri, cu seminare, workshop-uri și discuții pe teme economice, precum și un program cultural care celebrează tradițiile autentice moldovenești.

La expoziție l-am întâlnit și pe Petru Bivol, care gestionează o fabrică de mobilă. Antreprenorul ne-a povestit că mobila pe care o produce la Chișinău este pe placul celor din Germania și din România.

„Cele mai multe comenzi sunt pentru export. Ca să avem profit mai mare, respectiv, avem nevoie și de investiții mari. Dacă acestea nu sunt făcute la timp, atunci producătorul are pierderi foarte mari. Avem și investiții care vin cu întârziere, dar ne străduim să recuperăm. Profit avem deocamdată, iar asta ne ajută să exportăm mobilă în România și în Germania. Suntem mulțumiți”, menționează Petru Bivol.

Expoziția va fi deschisă zilnic, până duminică, între orele 11:00 și 18:00, iar intrarea este liberă pentru public.

Bancuri pentru sindicaliști deștepți

Interviu de angajare

- Ce salariu doriți?
- Cel puțin 1000 de euro!
- Noi suntem pregătiți să vă oferim 3000 de euro, mașină de serviciu, secretară personală și bonusuri de masă! Este ok?
- Faceți mișto de mine?
- Păi cine a început primul?

Gicu cel bun la suflet, ospitalier

- Auzi, iubii! Gicu și cu Mirela au luat-o la ei pe mama Mirelei. Ce-ai zice dacă am aduce-o și noi pe mama de la țară, să se mute și ea cu traiul la Chișinău?
- Nu am nimic împotriva, dacă Gicu vrea să o ia și pe maică-ta...

Un schimb perfect

Într-o gară din vestul sălbatic, șed pe o bancă un colonist, european, bineînțeles, și un indian, aborigin. Europeanul ținea în brațe o sticlă de whisky, la care se uita cu jind indianul.

Până la urmă, colonistul explică: „Am luat-o pentru nevastă-mea”.

La care indianul răspunde: „Bun schimb ai făcut, bun schimb”...

Și uite așa îți pierzi identitatea

- Cum te cheamă? - îl întreabă doctorul pe pacient.
- Nu mă mai cheamă, doar mă trimit.

Sport

Campionatul European de haltere va avea loc la Chișinău

Organizarea Campionatului European de Haltere pentru seniori la Chișinău va costa 14 milioane de lei. Dezvăluirea a fost făcută de către președintele Federației Moldovenești de resort, Antonio Conflitti, în cadrul emisiunii „Arena Sportivă” la Moldova 1. Cea mai importantă competiție de haltere de pe „bătrânul continent” se va desfășura la „Arena Chișinău” în aprilie.

Republica Moldova va găzdui în acest an și Campionatele Europene de Judo pentru sportivii cu vârsta de până la 23 de ani, iar bugetul pentru organizarea competiției este aproximativ același.

„Suntem permanent în căutare. La fel, avem o sumă cam aceeași ca și la colegii de la haltere pentru a organiza acest eveniment. Practic, nu e nici o diferență. Doar că statul nu poate acoperi suma integrală. Ne dorim cât mai mulți bani să acorde statul, dar este o limită. Din acest motiv suntem nevoiți să căutăm diferiți sponsori”, a mai adăugat Valeriu Dumnică, secretarul general al Federației Moldovenești de Judo.

O altă competiție de anvergură care se va desfășura la Arena Chișinău în 2025 este turneul final al Campionatului European de Futsal pentru juniori „sub 19 ani”.

„Pentru întreaga comunitate fotbalistică și futsalistică este un eveniment major. Nu doar pentru Republica Moldova, dar și pentru Europa. Am avut întâlniri aici cu reprezentanții UEFA. Sunt în program mai multe vizite după care vor face un raport despre ce am reușit noi. Tot ce au văzut aici până acum este la un nivel foarte înalt”, a declarat Alexandru Golban, director al selecționatelor specializate din cadrul FMF.

Chișinăul va găzdui și etapa finală a Campionatului European de rugby în 7. Locația exactă va fi anunțată în curând, după ce se va face alegerea din două opțiuni.

Echipa Națională de Tenis va participa la Davis Cup

Federația Națională de Tenis din Republica Moldova informează că echipa națională de tenis masculin va reprezenta țara noastră în etapa zonală a Campionatului Mondial pe Echipă - Davis Cup.

Competiția se va desfășura în Santa Tecla, El Salvador, iar partidele oficiale vor începe la data de 1 februarie 2025, transmite stiri.md.

Echipa națională este formată din: Andrei Ciurmac - căpitanul echipei; Ilie Snițari; Andrei Gorban; Ilie Babinciuc; Ilie Cazac.

Această participare reprezintă un moment important pentru tenisul moldovenesc, iar sportivii noștri sunt pregătiți să lupte cu determinare și pasiune pentru a aduce rezultate remarcabile.

„Federația Națională de Tenis le urează mult succes și încurajează suporterii din toată țară să fie alături de echipa noastră în acest parcurs internațional”, se mai arată în comunicatul Federației.

A INSTIGA		OSTAȘI		POM FRUCTIFER		DAN IVASCU	
PER SOANĂ		AU DE DAT		ALB PE PERETE			
A STA ÎN SA							
LECTURĂ							PODOABA PE MANĂ
COMPLET				SORIN BARBU			
PROCENT				REGIUNE			
INGAMFĂRE	ACUM LA TARĂ	SALIN				INSUMATI	
CAMASA SPORTIVULUI	TALC	ORGANIZATIE INTERNAȚIONALĂ (AHR)		AENERVA			
				A ADORMI			
A VESTI				DEPLASARE PRIN APĂ			
INTINS PE PĂINE				IUTE		CANTEC DE LEAGĂN	
		A SCOATE DIN MINT				SARGASTICĂ	
FRECVENT			SOLDAT				
EMISAR			DIS TANTATA				
		PUNCT DE ORIENTARE					NOTA DIRECTIEI
PREFIX MARE		PARCĂT		A RISIPI			
ARE PENE MEREU				GAZ DE SONDĂ			DĂRE
				TRAIAN NEGARĂ			ZENO URSU
				PRIMELE LITERE			
CULPĂ	PLATĂ ESALONATĂ			COMIC			
	NATALIA SIMA			FRUNZĂ DE BRAD			
		CĂLCULATOR CU BILE					TUDOR MORARU
UNUL DIN TALIN				ATACĂ DINȚII			

Dezlegarea integralei din numărul trecut: P-V-S-SANATOS-UITUCA-ALTAR-C-O-M-UR-U-U-ACVARIITRADOARE-F-ICAR-E-ELFI-PARTIALU-ATC-SA-CEH-TS-A-SI-PIROGA-A-O-OU-I-ABATI-LAC-ASIGURAT-PALTIN-RASA-TURTTT-METAN-SA-CALITATI.

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera Înregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040496 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef: Ilie LUPAN, tel.: 022266543

Contabil-șef: Svetlana BĂLAN

Redactori: Natalia HADĂRCĂ, Galina MUNTEANU, Daniela MORARI

Redactor-traducător: Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor: Sergiu BALTAGA
Dezvoltator web: Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional: Ilie Lupan; Sergiu Sainciuc; Elizaveta Iurcu; Margareta Strestian; Nadejda Lavric; Angela Otean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: „Edit Tipar Grup” SRL
str. Fereedului 4, mun. Chișinău. Com.: 69

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.